

Stupňování adjektiv

Stupně kvalitativních adjektiv

1) Pozitiv – brevis, e

2) Komparativ – brevior, ius

3) Superlativ – brevissimus, a, um

Druhy stupňování

1) Pravidelné

latus, a, um – latior, ius – latissimus, a, um

2) Opisné

necessarius, a, um – magis necessarius, a, um –
maxime necessarius, a, um

3) Nepravidelné

magnus, a, um – major, majus – maximus, a, um

4) Neúplné

superior, ius – supremus, a, um

Pravidelné stupňování

1) Tvoření komparativu:

- od gen. kmene příponami -ior (m., f.), -ius (n.) => dvojvýchodná
- longus - longior, ius; brevis - brevior, ius, simplex - simplicior, ius
- VZORY: pulmo (m. + f.) a corpus (n.) => skloňují se podle souhláskových kmenů III. deklinace
- gen. vždy končí na -iōris

Úkol: Doplňte chybějící tvary komparativu

Sg.

1. purior, ius/recentior, ius/acrior, ius

2.

4.

6.

Pl.

1.

2.

4.

6.

Pravidelné stupňování

2) Tvoření superlativu:

a) **Adjektiva na -er** (e.g. aeger, acer, celer)

=> -rimus, a, um ke tvaru nom. sg. mask.:

e.g. aeger+rimus, a, um; acer+rimus, a, um

b) **Facilis, difficilis, similis, dissimilis, gracilis, humilis**

=> -limus, a, um ke gen. kmeni

e.g. facil+limus, a, um; simil+limus, a, um

c) **Ostatní adj.**

=> -issimus, a, um ke gen. kmeni

e.g. long+issimus, a, um; brev+issimus, a, um;
simplic+issimus, a, um

Úkol: Doplňte chybějící tvary superlativu

Sg.

1. purissimus, a, um / gracillimus, a, um / celerrimus, a, um

2.

4.

6.

Pl.

1.

2.

4.

6.

Opisné stupňování

Adjektiva I. a II. deklinace, která mají před koncovkou nom. sg. samohlásku, se stupňují opisem pomocí **magis** (komparativ), **maxime** (superlativ)

dubi**i**us, a, um

magis dubius, a, um

maxime dubius, a, um

necessari**i**us, a, um

magis necessarius, a, um

maxime necessarius, a, um

Nepravidelné stupňování

Pozitiv	Komparativ	Superlativ
magnus, a, um	major, majus	maximus, a, um
parvus, a, um	minor, minus	minimus, a, um
bonus, a, um	melior, melius	optimus, a, um
malus, a, um	pejor, pejus	pessimus, a, um
multus, a, um	plūrēs, plūra	plūrimus, a, um

Pelvis major – pelvis minor

Circulatio major – circulatio minor

Neúplné stupňování

Předložka	Positiv	Komparativ	Superlativ
ante	–	anterior, ius (přední)	–
post	–	posterior, ius (zadní)	postremus (poslední)
supra	–	superior, ius (horní)	supremus (nejhořejší)
infra	–	inferior, ius (dolní)	infimus (nejspodnější, nejnižší)
intra	internus, a, um	interior, ius (vnitřní)	intimus (nejvnitřnější)
extra	externus, a, um	exterior, ius (vnější)	extremus (nejzazší)
prope	–	propior, ius (bližší)	proximus (nejbližší)
ultra	–	ulterior, ius (zadní)	ultimus (poslední)

Úkol: Přeložte a vyskloňujte

Prudší jed

Zrychlenější tep

Velmi podobné příznaky

Velmi nutná operace

Malíček

Nejvnitřnější vrstva jícnu

Horní končetina